

INFORME NÚM. 07/2008 SOBRE L'AVANTPROJECTE D'ORDRE DE LA CONSELLERA D'EDUCACIÓ I CULTURA DE PER LA QUAL ES REGULA LA IMPLANTACIÓ DEL PROGRAMA DE REUTILITZACIÓ I LA CREACIÓ D'UN FONS DE LLIBRES DE TEXT I MATERIAL DIDÀCTIC PER A L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA EN ELS CENTRES SOSTINGUTS AMB FONTS PÚBLICS A LES ILLES BALEARS

1. FETS

La Conselleria d'Educació i Cultura va presentar al Consell Escolar de les Illes Balears, l'avantprojecte d'ordre XXXX, per la qual es regula la implantació del Programa de Reutilització i la creació d'un fons de llibres de text i material didàctic per a l'educació primària en els centres docents sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, en compliment de l'article 6 del decret legislatiu 112/2001, de 7 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de consells escolars de les Illes Balears, i va sol·licitar-ne l'informe preceptiu per tràmit ordinari en data 24/04/2008.

En la mateixa data, la secretaria del CEIB va remetre l'avantprojecte d'ordre als consellers i a les conselleres per al seu coneixement i estudi i en sol·licitud d'aportacions fins al dia 09/05/2008 d'acord amb l'article 38.2 del Reglament del CEIB.

En la reunió de la Comissió Permanent del CEIB de data 6/05/2008 es va acordar que la comissió que ha d'estudiar l'avantprojecte d'ordre fos la Comissió específica de finançament de l'ensenyament i recursos humans. També es va acordar nomenar ponent al conseller Amador Alzina Sans.

A la mateixa reunió es va acordar la data de la reunió de la Comissió específica de finançament de l'ensenyament i recursos humans, per dia 13/05/2008.

Dins el període establert varen presentar aportacions i esmenes a l'avantprojecte d'ordre els consellers i conselleres següents: Sr. Manel Perelló Beau, conseller del grup de representants de la conselleria d'Educació i Cultura, STEI-i, Consell Insular d'Eivissa, COAPA-BALEARS, FETE-UGT i FAIB-CONCAPA.

El dia 13 de maig de 2008 va tenir lloc la reunió de la Comissió específica de finançament de l'ensenyament i recursos humans, en la qual varen ser esmentades i debatudes àmpliament totes les aportacions fetes a l'avantprojecte d'ordre. El ponent acceptà i prengué nota de totes les matisacions i modificacions consensuades per la majoria dels membres de la Comissió. Finalment, s'acordà elevar l'informe, amb els vots en blanc de la Sra. Neus Santaner i el Sr. Josep Valero, a la Comissió Permanent amb la incorporació de totes les matisacions i modificacions consensuades.

A la reunió de la Comissió Permanent celebrada dia 19 de maig de 2008 després de debatre la proposta de l'informe, s'aprovà amb un vot en blanc de la Sra. Catalina Esteva, i s'elevà al Ple del Consell Escolar.

Dins d'aquest termini varen presentar esmenes: COAPA-BALEARS, STEI-i i el conseller Sr. Edelmiro Fernández Otero, conseller del grup de representants del professorat.

A la reunió extraordinària del Ple, celebrada el 30 de maig de 2008, el ponent va exposar el contingut de l'informe, es van debatre les esmenes presentades amb el següent resultat:

- la de la COAPA-Balears va ser reconvertida en una transaccional que s'aprovà.
- les dues esmenes, de l'STEI-i i del Sr. Edelmiro Fernández, foren acceptades.

A més es presentà in-voxe, per part de la vicepresidenta del Consell Escolar, Sra. Elvira Badia, una esmena transaccional relacionada amb l'esmena presentada pel conseller Sr. Edelmiro Fernández, que també s'aprovà.

Finalment s'aprovà, per majoria absoluta, l'informe i es considerà com a definitiu el següent text:

INFORME

2. ANTECEDENTS

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE), estableix a l'article 3 que l'ensenyament bàsic el constitueixen l'educació primària i l'educació secundària obligatòria, i a l'article 4 estableix que l'ensenyament bàsic ha de ser obligatori i gratuït. Així mateix, a l'article 88.2 es declara que l'Administració educativa ha de dotar els centres docents dels recursos necessaris per fer possible la gratuïtat dels ensenyaments de caràcter bàsic.

3. CONTINGUT DE L'AVANTPROJECTE D'ORDRE

L'avantprojecte d'ordre, per la qual es regula la implantació del Programa de Reutilització i la creació d'un fons de llibres de text i material didàctic per a l'educació primària en els centres docents sostinguts amb fons públics de les Illes Balears consta d'una introducció, tretze apartats, dues disposicions finals, sis annexos i un informe econòmic.

El contingut de l'avantprojecte ve distribuït del mode següent:

Introducció.

Primer: Objecte.

Segon: Llibres de text reutilitzables i fons de llibres de text i material didàctic.

Tercer: Composició i finançament del fons de llibres de text.

- Quart :** Implantació del Programa de reutilització i de la creació d'un fons de llibres de text i material didàctic..
- Cinquè:** Participació dels centres docents de titularitat de la Conselleria d'Educació i Cultura.
- Sisè :** Adhesió dels centres docents concertats.
- Setè:** Adhesió de l'alumnat.
- Vuitè:** Aportació econòmica de l'alumnat.
- Novè:** Normes d'ús dels llibres de text del fons.
- Desè:** Comissió de seguiment del programa.
- Onzè:** Elaboració de la memòria.
- Dotzè:** El coordinador del programa.
- Tretzè:** Gestió econòmica.
- Disposició addicional primera.**
- Disposició addicional segona.**
- Annex 1:** Relació dels llibres de text i material didàctic dels cursos en els quals s'implanta el programa de reutilització de llibres de text i material didàctic
- Annex 2:** Acord del Consell Escolar sobre l'aportació econòmica que han de fer els pares o representants legals de l'alumnat per adherir-se al Programa de reutilització de llibres de text i material didàctic.
- Annex 3:** Nombre d'alumnes adherits al programa de reutilització de llibres de text i material didàctic curs 2008-2009.
- Annex 4:** Sol·licitud d'adhesió dels centres concertats. Acord del consell escolar.
- Annex 5:** Declaració
- Annex 6:** Model de plec de condicions dels centres per informar a les famílies.

4. CONSIDERACIONS I RECOMANACIONS GENERALS

El CEIB vol mostrar que té un especial interès en l'èxit d'aplicació d'aquest programa i és per això que les aportacions i recomanacions es dirigeixen a fer-lo viable i atractiu per a tota la comunitat educativa.

El CEIB a més vol fer una reflexió sobre el valor educatiu dels llibres de text i les seves limitacions. Sense negar aquest valor, i tenint en compte que poden facilitar la tasca del professorat, poden representar un obstacle per un aprenentatge crític i actiu a l'establir itineraris curriculars predeterminats, difícils d'adaptar a la diversitat de l'alumnat. Per altra banda tendeixen generalment a presentar el saber fragmentat per àrees quan l'enfocament orientat a l'adquisició de competències hauria de ser interdisciplinari i global

- A. El CEIB considera que les dates en que s'està tramitant la present Ordre no són adequades i que la seva aprovació a finals d'aquest curs 2007/08 tindrà conseqüències negatives en l'aplicació d'aquesta Ordre, ja que la informació als centres ha començat a arribar el mes de maig, el procés de posada en marxa coincideix amb tota la càrrega de treball de coordinació i administratiu

del final del curs i resultarà molt complicat informar i implicar les famílies en aquest moment de l'any.

- B. El CEIB considera que una vegada més els equips docents i les direccions dels centres que s'adhereixin al Programa de Reutilització, han d'assumir una forta càrrega de feina sense comptar amb els recursos necessaris. L'Administració ha de dotar als centres docents, públics i privats concertats, d'infantil i primària de personal administratiu. Hi ha d'haver un compromís seriós, no una declaració d'intencions. Aquesta situació comença a ser insostenible.
- C. Així mateix, volem manifestar els nostres dubtes sobre la viabilitat d'aquesta proposta a tots els centres públics de les illes Balears, perquè allà on ja s'ha dut a terme segurament se donaven unes condicions propícies, però no tots els centres compten amb les mateixes realitats, la qual cosa ens fa pensar que serà de molt difícil execució en determinats contextos.

Davant d'aquesta situació es recomana que durant el proper curs es posàs en marxa de forma experimental pels centres que es vulguin adherir, tant públics com privats-concertats.

- D. La implicació de les AMIPA en la gestió de la reutilització ha de ser bàsica per dur endavant aquest sistema, ja que és el col·lectiu directament afectat i a més, suposaria la tan desitjada i necessària implicació i col·laboració dins els centres educatius. Fins ara, en determinats centres, les AMIPA eren els responsables de gestionar la compra del material escolar i per tant la seva experiència aportaria bons resultats al Programa.

Amb aquest Programa no es dona compliment a la gratuïtat dels llibres de text, ja que els pares han de fer aportacions econòmiques. A més, amb aquest sistema es romp el principi d'igualtat bàsic en el sistema educatiu per garantir la igualtat d'oportunitats.

- E. El CEIB considera que el Programa de Reutilització s'ha d'aplicar a l'educació bàsica: educació primària i educació secundària obligatòria.
- F. Des del CEIB dubtam de l'eficàcia en els resultats del Programa de Reutilització en el primer cicle d'educació primària excepte en el cas que les editorials adequin els llibres de text a la nova realitat que promou aquest programa.
- G. Tot i que aquesta norma recull la voluntarietat d'oferta per part dels centres privats concertats, de cara el futur es podria contemplar l'obligatorietat sempre que aquesta qüestió quedi fixada en els concerts educatius.

5. CONSIDERACIONS I PROPOSTES SOBRE EL TÍTOL

Afegir després de “primària” **“i educació secundària obligatòria”**.

Redactat:

“Avantprojecte d’ordre de la conselleria d’Educació i Cultura de per la qual es regula la implantació del Programa de Reutilització i la creació d’un fons de llibres de text i material didàctic per a l’educació primària **i educació secundària obligatòria** en els centres docents sostinguts amb fons públics de les Illes Balears”

Nota: Aquesta proposta es repetiria a tot l’articulat on fa referència aquest terme.

6. CONSIDERACIONS I PROPOSTES SOBRE EL PREÀMBUL

Afegir al final del primer paràgraf del preàmbul el text següent:

“Per això, i com a primera passa envers una efectiva gratuïtat de l’educació obligatòria, dins aquesta legislatura s’anticipa aquest Programa de Reutilització de material didàctic per a les famílies i centres educatius de les Illes Balears.”

Amb la proposta el paràgraf quedaria de la següent manera:

“ La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d’educació (LOE), estableix a l’article 3 que l’ensenyament bàsic el constitueixen l’educació primària i l’educació secundària obligatòria, i a l’article 4 estableix que l’ensenyament bàsic ha de ser obligatori i gratuït. Així mateix, a l’article 88.2 es declara que l’Administració educativa ha de dotar els centres docents dels recursos necessaris per fer possible la gratuïtat dels ensenyaments de caràcter bàsic. **Per això, i com a primera passa envers una efectiva gratuïtat de l’educació obligatòria, dins aquesta legislatura s’anticipa aquest Programa de Reutilització de material didàctic per a les famílies i centres educatius de les Illes Balears.”**

7. CONSIDERACIONS I PROPOSTES SOBRE L’ARTICULAT

ORDRE

Primer. Objecte

Afegir després de “primària” , **“i educació secundària obligatòria”**.

Redactat:

“Aquesta Ordre té per objecte regular la implantació del Programa de Reutilització i la creació d’un fons de llibres de text i material didàctic destinat a l’alumnat d’educació primària i **educació secundària obligatòria**, i promoure la participació en el Programa de l’alumnat, dels seus pares o representants legals i del professorat dels centres docents sostinguts amb fons públics de les Illes Balears.”

Tercer. Composició i finançament del fons de llibres de text.

Apartat 2-a

El CEIB considera que el Programa de Reutilització no ha de dependre de les disponibilitats pressupostàries de la Conselleria d’Educació i Cultura a cada centre.

Apartat 2-c

Afegir després de “... voluntàriament hi vulguin fer aportacions”, “**-dites aportacions seran presentades i aprovades al consell escolar del centre**”

Redactat:

“c) Altres persones o entitats públiques o privades que voluntàriament hi vulguin fer aportacions “**- dites aportacions seran presentades i aprovades al consell escolar del centre-**.”

Quart. Implantació del Programa de Reutilització i de la creació d’un fons de llibres de text i material didàctic.

Apartat 1

En consonància amb la Consideració general “D”, la temporalització hauria de ser per educació primària i educació secundària obligatòria.

Apartat 3

Després de “Programa de reutilització”, afegir “**a cada curs**”.

Redactat:

“3. El mínim de participació de l'alumnat per poder dur a terme el Programa de Reutilització **a cada curs** del centre serà del 10 % del total de l'alumnat que tengui dret a participar-hi.”

Setè. Adhesió de l'alumnat.

Apartat 1

Afegir “**dels**” després de “L'alumnat dels centres públics i...”,

Redactat:

“1. L'alumnat dels centres públics i **dels** concertats adherits pot participar en el Programa de Reutilització sempre que els pares o representats legals compleixin les condicions següents:”

Apartat 1-b

Afegir “**,o quan no s'utilitzin,**” després de “Retornar a final de curs...”

Redactat:

“Retornar a final de curs, **o quan no s'utilitzin,** els llibres de text que ha fet servir al fons, amb les condicions de conservació exigibles derivades d'aquesta Ordre”

Apartat 3

En el cas dels centres que tenen una elevada taxa d'alumnat nouvingut serà necessari que la Conselleria d'Educació i Cultura arbitri un sistema que readapti el Programa de Reutilització a aquestes situacions com, per exemple, una revisió trimestral del nombre d'alumnes nouvinguts per conèixer si la xifra supera la previsió inicial.

Desè. Comissió de seguiment del Programa.

Apartat 1

- Al segon paràgraf afegir “**i designat pel sector del professorat;**”

El redactat seria:

“ – un professor del centre docent elegit entre els membres del consell escolar **i designat pel sector del professorat;**”

- Al tercer paràgraf afegir “**i designat pel sector de pares i mares d’alumnes;**”

El redactat seria:

“ – un representant dels pares i mares d’alumnes elegit entre els membres del consell escolar i **designat pel sector de pares i mares d’alumnes;**”

- Afegir un nou paràgraf entre el tercer i quart amb el següent redactat:

“- un representant de l’associació de pares i mares més representativa del centre, si n’hi ha;”

- Afegir un nou paràgraf al final amb el següent redactat:

“- un representant de l’alumnat, en el cas del centres d’educació secundària.”

- Nou redactat de l’apartat d)

“d) Proposar les distribuïdores o llibreries a les quals s’ha de fer la comanda, d’acord amb la legislació vigent sobre gestió econòmica.”

Onzè. Elaboració de la memòria.

Apartat c)

Afegir al final “**i ampliar-lo**”.

El redactat seria:

“c) Aspectes que és necessari canviar en l’aplicació del Programa i propostes per millorar-lo **i ampliar-lo.**”

Dotzè. El coordinador del Programa.

Apartat 1

Substituir “pot nomenar” per “**nomenarà, a proposta del claustre,**”

Redactat:

“1. El director del centre **nomenarà, a proposta del claustre,** un professor del centre com a coordinador del Programa de Reutilització. El coordinador és responsable d’assegurar el bon funcionament del Programa i a més ha de

servir d'enllaç i facilitar la informació requerida a la Conselleria d'Educació i Cultura.”

Apartat 2

El CEIB considera que el còmput d'hores de la persona coordinadora hauria de ser en còmput mensual i, també, tenint en compte el període que ha de desenvolupar les tasques específiques més intensives.

Afegir un nou apartat amb el text següent:

“3. La Conselleria d'Educació i Cultura designarà un nombre suficient de tècnics per donar suport als centres educatius per a la implantació, execució i seguiment del Programa de Reutilització i creació d'un fons de llibres de text i, que tindran la funció de promoure, en tot cas, l'ampliació i millora del Programa.”

8. NOVES DISPOSICIONS.

8.1. TRANSITÒRIA

Afegir una disposició transitòria en el següent sentit: Que en aquest primer curs (2008-2009) es puguin adherir centres i pares i mares o representants legals durant el mes de setembre i que en aquest cas rebran les mateixes ajudes.

8.2. ADDICIONAL.

Afegir una disposició addicional que recolleixi la regulació d'un sistema de gestió i reutilització per a l'Educació Secundària Obligatoria, i que aquest sigui d'obligada implantació a tots els centres públics i voluntària per als centres privats-concertats Aquest model es proposa que estigui basat en la mateixa filosofia que el model de primària, però amb un mètode d'implantació consistent en la incorporació al sistema mitjançant un depòsit inicial per part del pare, mare o representants legals, que servirà com a garantia i que serà

retornat al final de l'etapa escolar o a l'abandonament del centre per part de l'alumne/a.

9. CONSIDERACIONS A L'INFORME ECONÒMIC DEL PROGRAMA DE REUTILITZACIÓ DE LLIBRES DE TEXT.

El CEIB considera que, donat que a l'articulat s'ha proposat que el Programa de Reutilització s'apliqui a l'ensenyament bàsic (educació primària i educació secundària obligatòria) i de manera experimental, el primer any, fa necessari una revisió de la memòria econòmica.

10. CONSIDERACIÓ FINAL.

El Consell Escolar de les Illes Balears, reunit en sessió plenària, en caràcter extraordinari, el 30 de maig de 2008, aprovà **per majoria absoluta** aquest informe 07/2008. El resultat de la votació dels consellers i conselleres presents va ser de **28 vots a favor, 4 vots en contra i 3 vots en blanc**, la qual cosa faig constar als efectes del que estableix l'article 6 de la Llei de consell escolars de les Illes Balears.

Palma, 30 de maig de 2008.

EI SECRETARI,

Mateu Tomàs Humbert

EI PRESIDENT,

Pere Carrió Villalonga